

Cyrano

Guia didàctica

*segon cicle d'educació secundària, batxillerat,
formació professional i CFA.*

un espectacle produït amb un parell de nassos per
PACO MIR & MERCÈ PUY

INDEX

- 2- **VUIT RAONS I MITJA PER VEURE CYRANO**
- 3- **PER QUÈ CAL VEURE CYRANO?**
- 4- **EDMOND ROSTAND**
- 6- **QUI NASSOS ERA CYRANO?**
- 7- **L'HUMOR ÉS LA POLÍTICA DELS DESESPERATS**
- 8- **SINOPSI SENSE ESPÒILERS**
- 9- **TRADUTTORE TRADITORE**
- 10- **CANVIAR-HO PERQUÈ TOT SEGUEIXI IGUAL**
- 11- **COM PASSAR DE 60 A 17 PERSONATGES**
- 12- **TRES ACTORS, TRES ACTRIUS, DISSET PERSONATGES**
- 13- **LA MANIA DEL VERS**
- 15- **EXERCICI**
- 16- **ABANS D'ANAR AL TEATRE**
- 17- **ENCARA MÉS RECOMANACIONS**
- 18- **LA QUARTA PARET**
- 19- **L'OFICI MÉS ODIAT**
- 20- **ADAPTAR**
- 21- **EL TEMA DE L'OBRA**
- 22- **L'IMPORTANT ES FER-SE**
- PREGUNTES**

PER QUÈ VUIT RAONS I MITJA PER VEURE CYRANO

Perquè és pur teatre, captiva des del primer moment i la història està plena de girs dramàtics inesperats. El 98,3% de teatres creuen que és la millor obra per iniciar-se al teatre.

Perquè el protagonista és una mena de superheroï incompres a la manera de Superman, Spiderman i tots els MANS que vulgueu afegir. Té un costat tendre amb el qual empatitzem i un costat dur, que és el que a molts ens agradaria tenir per poder lluitar contra les injustícies.

Perquè és una festa del llenguatge. Tot i que veureu una traducció catalana i que les traduccions, per bones que siguin, són traduccions (aquesta, per cert, boníssima) podreu gaudir del poder de la paraula: qui no ha somiat en deixar plantat a qualsevol amb la frase correcta, aquella frase que sempre se'ns acudeix quan és massa tard? Cyrano sempre sap què dir en el moment correcte.

Perquè és terriblement actual. Han passat 150 anys des de la seva estrena i el seu tema principal encara és el tema principal de la societat actual: la (maleïda) importància de l'aspecte físic.

Perquè parla de la por de mostrar-nos tal com som. Una altra por que arrosseguem de tota la vida i la solució és... mostrar-nos tal com som.

Perquè la protagonista no és un simple "florer", com la majoria de les protagonistes de l'època. És intel·ligent, divertida i amb iniciativa. Una dona empoderada, del segle XVII, però empoderada.

Perquè és tremendament emocionant fins a l'últim moment.

Perquè és tremendament divertida.

Perquè és tremen...

PER QUÈ CAL VEURE CYRANO?

A la vida, pràcticament tot és incertesa; hi ha poques coses absolutament segures. Sabem que després d'un dia ve un altre (almenys de moment), que si no mengem, tenim gana i que la millor obra per iniciar-se al plaer d'anar al teatre és, sens dubte, **CYRANO DE BERGERAC**.

Per què? Perquè ho té tot: una trama excel·lent, uns personatges carismàtics, aventures, traïcions, venjances, amistats més enllà de la mort, humor i, sobretot, amor, un AMOR en majúscules, aquell AMOR que tothom persegueix i que molt pocs (i gairebé sempre a la ficció) aconseguen trobar.

El nostre Cyrano està fet per enamorar els espectadors. L'hem reduït a uns noranta minuts i tot el que l'envolta —vestuari, escenografia, posada en escena— és un cant a l'ofici del teatre i la imaginació.

La nostra vocació teatral no va néixer amb el Cyrano, però sí que va ser descobrir-ho amb la mítica versió de **FLOTATS**, de finals dels vuitanta del segle passat, i saber que arribaria un dia que el portàrem a escena.

Aquest dia ja ha arribat. El 8 de febrer del 2026 estrenarem al teatre **POLIORAMA** la nostra versió, justament el mateix dia que el seu autor, **EDMOND ROSTAND** va posar el punt final a la seva obra al **Café de la PAIX** de París, o així, almenys, va quedar escrit per la posteritat.

EDMOND ROSTAND

Aquest senyor del bigoti és **Edmond Eugène Alexis Rostand**. Tot i que va néixer el 1868, la roba i l'espasa que porta no es corresponen a la moda de l'època. Probablement devia ser una foto de promoció del **CYRANO** per posar-la a les xarxes del seu temps, que bàsicament eren els diaris i els anuncis que es penjaven pels carrers.

A l'època d'Edmond, el teatre havia agafat un to més naturalista, lluny dels dramons de tota la vida, i començava a treure el cap un moviment més modern i intel·lectual que va rebre el nom de **SIMBOLISME**.

Edmond no es trobava a gust en cap d'aquests moviments. A ell li agradava escriure en vers —de fet, deia que no sabia escriure en prosa— i el vers era una cosa

com antiquada. Bé, antiquada o no, el fet és que ell va anar fent-se un lloc important al teatre parisenc, perquè la mítica actriu **Sarah Bernhardt** va protagonitzar unes quantes de les seves obres amb molt d'èxit.

Edmond, tot i el seu èxit, tenia una immensa por al fracàs. Amb el *Cyrano* no les tenia totes i, just abans de l'estrena, al mateix escenari, va reunir tota la companyia per demanar-los perdó per haver-los involucrat en una obra tan arriscada.

Afortunadament, es va equivocar: a partir del primer entreacte, el públic va començar a aplaudir dempeus i quan va caure el teló van embogir: l'aplaudiment final va ser apoteòsic, va durar vint minuts de rellotge!!!

EDMOND ROSTAND

Tot i que **Edmond** era un patidor, va escriure moltes obres d'èxit que el van fer ingressar com a membre honorífic de l'Acadèmia Francesa. Tot un reconeixement per a un autor popular.

La seva última obra va ser **L'AIGLON** i, ironies de la vida, va ser un fracàs absolut, però... qui se'n recorda d'un fracàs havent escrit tot un **CYRANO DE BERGERAC**?

NASSOS CYRANO

QUI NASSOS ERA CYRANO?

Hercule-Savinien de Cyrano de Bergerac és un personatge real del segle XVII. El Cyrano de l'obra és gairebé calcat de l'original: era escriptor, va ser ferit a la batalla d'Arràs, va ser contemporani de Molière, va morir per una biga que li va caure al cap i sí, també tenia un **nas gros**; no tant com el duen els actors que el representen, però prou gran perquè ell mateix fes broma de la seva nàpia.

Edmond Rostand, que estava una mica fart del teatre naturalista i simbolista de la seva època, va veure en la vida del Cyrano real l'ocasió de fer una obra més clàssica amb què pogués recuperar un romanticisme que s'havia perdut i l'escriptura en vers heroic que començava a estar molt passada de moda.

El personatge és realment fascinant, pura contradicció: un home brillant, heroi de guerra, escriptor exitós, però que, malgrat això, patia d'un profund complex d'inferioritat.

L'HUMOR

L'HUMOR ÉS LA POLÍTICA DELS DESESPERATS

Aquesta frase ens encanta. És de **BORIS VIAN**, un escriptor i músic de jazz francès que va suposar tota una revolució cultural a mitjans del segle passat.

Quina relació hi ha entre Edmond Rostand i Boris Vian? **Cap.** Rostand, per motius evidents, no va conèixer Vian, i aquest, si el va conèixer, segurament va ser per haver llegit el *Cyrano* al col·legi. En tot cas, la frase que encapçala aquesta pàgina és la clau de la nostra adaptació.

Cyrano té moltes raons per sentir-se desgraciat: és lleig, la seva enamorada passa completament d'ell i, com que és massa generós, sempre va curt de diners. Raons més que suficients per estar desesperat, però, i aquí està el **quid de la qüestió**, utilitza l'humor per fer veure que tot està bé i que a la seva vida no hi ha cap problema que el temps no faci oblidar, el que no és del tot cert.

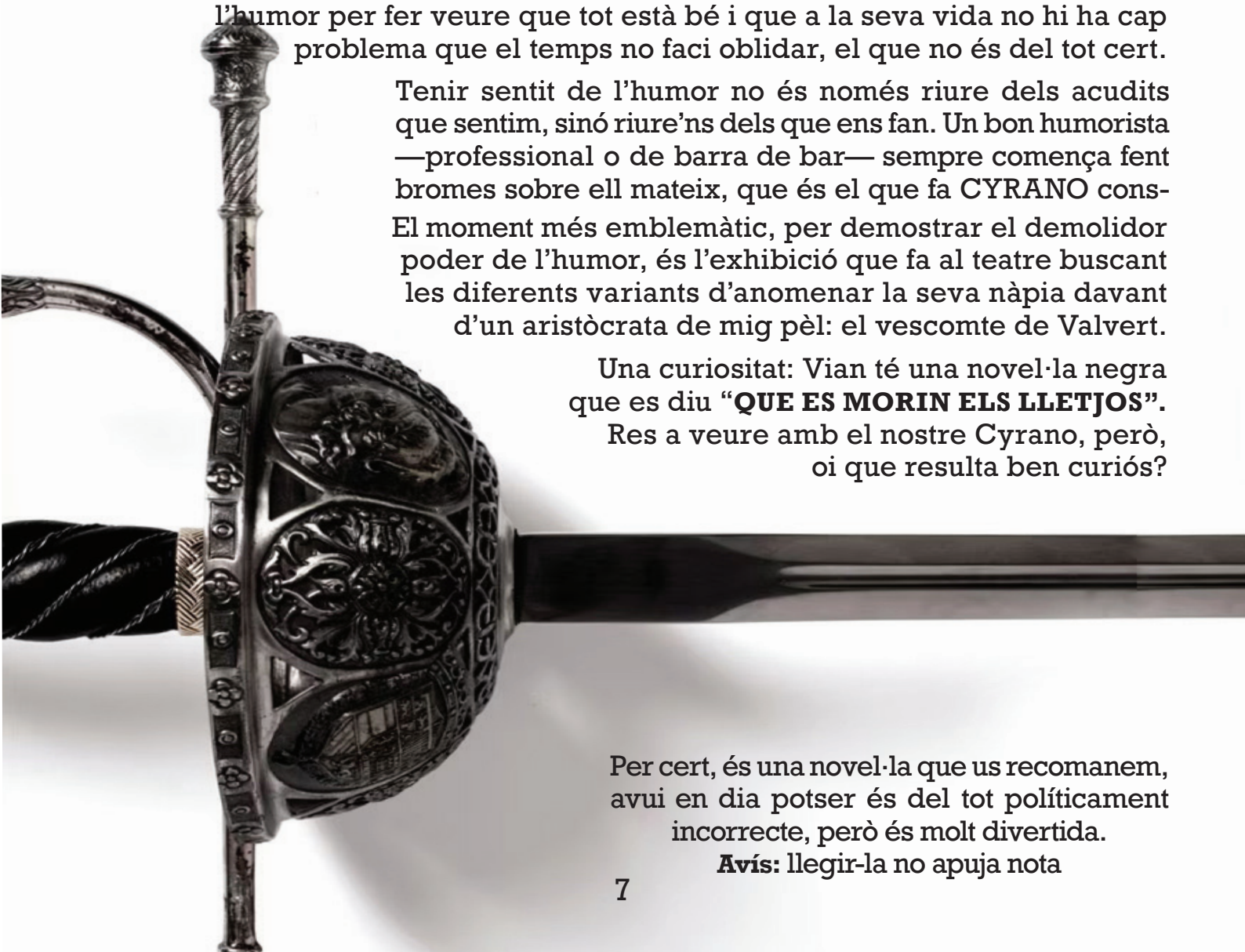
Tenir sentit de l'humor no és només riure dels acudits que sentim, sinó riure'ns dels que ens fan. Un bon humorista —professional o de barra de bar— sempre comença fent bromes sobre ell mateix, que és el que fa **CYRANO** cons-El moment més emblemàtic, per demostrar el demolidor poder de l'humor, és l'exhibició que fa al teatre buscant les diferents variants d'anomenar la seva nàpia davant d'un aristòcrata de mig pèl: el vescomte de Valvert.

Una curiositat: Vian té una novel·la negra que es diu "**QUE ES MORIN ELS LLETJOS**".

Res a veure amb el nostre Cyrano, però, oi que resulta ben curiós?

Per cert, és una novel·la que us recomanem, avui en dia potser és del tot políticament incorrecte, però és molt divertida.

Avís: llegir-la no apuja nota

SINOPSIS

SENSE ESPÒILERS

Cyrano és un militar poeta, o millor dit, un poeta que es guanya la vida fent de militar. És enginyós, intel·ligent, ocurrent, llest, galant, valent i amic dels seus amics, però, tot i tenir aquestes virtuts no és feliç: està enamorat fins a les cel·les de la seva cosina **Rosaura**, però el seu enorme nas li impedeix declarar-li el seu amor. Per empitjorar les coses, Rosaura està enamorada, sense conèixer-lo de res, de **Cristià**, un soldat que acaba d'arribar al regiment de Cyrano.

Rosaura, per mediació de Cyrano, coneix Cristià, però no li agrada: tot i que és guapíssim, té un petit problema: no sap parlar **l'idioma de l'amor**.

A Cyrano se li acut una solució per poder dir-li a Rosaura tot el que sent per ella: parlarà per boca de Cristià; li dictarà totes les cartes i les paraules que dirà sota el balcó de Rosaura. El resultat és immediat: Rosaura està enamorada del bellíssim Cristià i encara més enamorada de les seves paraules, les que surten del cap de Cyrano.

El regiment de Cyrano se'n va a la **guerra**. Rosaura rep cada dia cartes i cartes de Cristià —és a dir de Cyrano— que fan que, boja d'amor, es presenti enmig de la batalla per dir-li que està tan enamorada que l'estimaria encara que fos **lleig**.

Cristià descobreix que Cyrano està enamorat de Rosaura i l'obliga a confessar la veritat a la seva cosina.

Cyrano s'arma de valor i, quan està a punt de dir-li, però a punt a punt, arriba la notícia que Cristià ha mort. Un gir radical a la història d'amor: Cyrano es quedarà amb el seu **amor amagat** per sempre.

Passen **quinze anys**. Rosaura viu en un convent on Cyrano la visita cada dissabte. Un dia Cyrano, que ve tocat d'un accident que ha tingut pel carrer, li demana llegir la carta que li va deixar Cristià abans de morir. Cyrano la llegeix en veu alta. Rosaura se sorprèn de com de bé llegeix la carta i encara se sorprèn més quan veu que l'està llegint a les fosques... Rosaura descobreix que la persona de qui realment ha estat enamorada, la que li escrivia les cartes, és el seu cosí, però ja és **massa tard**...

TRADUTTORE TRADITTORE

Ens declarem culpables.

Som traïdors perquè hem reduït les dues hores i mitja del text a una hora i quart.

Som traïdors perquè hem reduït els (com a mínim) 60 personatges a 17.

Som traïdors perquè els 17 personatges els faran només 3 actors i 3 actrius.

Som traïdors perquè hem canviat sentits que eren molt del segle XIX i, fins i tot, som traïdors amb l'adaptador (que també va ser traïdor) en el qual ens hem basat. Però, senyor jutge, tot té una explicació: tots els traductors i adaptadors són acusats de traïció cap al text original. És normal, de vegades per dir el mateix ho has de canviar tot. Nosaltres, per si serveix d'atenuant, hem fet la nostra versió per enamorar (encara més) el públic, perquè el text s'entengui a la primera, sense rimes forçades i amb versos que van directes al cor de la platea.

En definitiva, ho hem fet amb tot l'amor del món i, a més, en teniu sort: la nostra és la millor de totes, o això diuen les nostres àvies.

ANOSTRA DAPTACIÓ

CANVIAR-HO PERQUÈ TOT SEGUEIXI IGUAL

Per fer la nostra versió ens hem pres algunes petites llibertats que, estem segurs, el mateix **Edmond Rostand** donaria per bones. O això esperem... que, de vegades, el més enllà és molt a prop.

REDUCCIÓ DEL TEXT.

És més curta que l'original, i és que els temps són uns altres: el nostre dia a dia és trepidant. No és una versió de **TikTok**, però condensa la durada original de gairebé tres hores en vuitanta minuts que conserven totes les escenes icòniques.

DIÀLEG NOU.

Inevitablement, quan talles un text en vers, queden diàlegs penjats, que obliguen a lligar les escenes amb nous afegits. Hi ha bastants talls, però el millor que pot passar (i que passa) és que ningú s'adona que hi ha diàlegs nous.

ELIMINACIÓ DE PERSONATGES.

L'adaptació de l'obra per a només sis actors ens ha obligat a eliminar alguns personatges; el text es manté igual, però és interpretat per menys personatges. Ni es nota.

Un efecte secundari d'aquesta reducció és que, per força, has de fer servir l'interpret que està lliure, i això fa que els homes siguin interpretats per dones, les monges, per homes i que, fins i tot, el pastisser **RAGUENEAU** es converteixi directament en pastissera. Uns canvis que no modifiquen en res el sentit de l'obra; o sigui, que el nostre autor pot estar la mar de tranquil.

COM PASSAR DE 60 A 17 PERSONATGES

Al **segle XIX** els repartiments eren enormes. Dels 60 intèrprets que li feien falta a Rostand per fer el Cyrano, avui en dia, fent-se en un teatre públic, no arribarien a 40. No és el cas de la nostra producció, que compta només amb 3 actors i 3 actrius que donen vida, la mar de bé, a 17 personatges. Bé, tres són els protagonistes —**Cyrano, Cristià i Rosaura**—, però els altres tres es fan un tip de canviar-se de roba.

Fusionar personatges i decidir qui fa què és entretingut, però molt divertit. Aquí teniu un esquema de com hem distribuït el primer quadre de la funció, i

TEATRE	2	3	4	5	6	7
1	ROSAURA	ROSAURA	ROSAURA		ROSAURA	
2	CRISTIÀ					
3		CYRANO	CYRANO	CYRANO	CYRANO	CYRANO
4	RAGUENEAU	RAGUENEAU	RAGUENEAU	RAGUENEAU		RAGUENEAU
5	CAMBRERA	CAMBRERA	ENFADOSA		DIDA	
6	LIGNIÈRE	MONTFLERU	MONTFLERU			LIGNIÈRE

Cyrano de Bergerac	Un cardador de llana
Cristià de Neuville	Un espectador
Rosaura	Un altre
Comte de Guixe	Un guàrdia
Ragueneau	Bertrandou, el flautista
Le Bret	Dos músics
Carbon de Castel-Jaloux	Els poetes
Els Cadets	Els pastissers
Lignière	La germana Marta
De Valvert	Lise
Un marquès	L'oficial
Segon marquès	El caputxí
Tercer marquès	Dos músics
Cambrera	Mare Margarida de Jesús
Montfleury	La germana Clara
Bellerose	La Dida
Jodelet	5 presentadors
Cuigy	Una actriu
Brisaille	Una criada
Una enfadosa	Un maquinista
Un mosqueter	Els patges
Un altre	La venedora de flors
Un oficial espanyol	I figurants per fer de públic, actors,
El porter	violinistes, nens, soldats espanyols,
Un burgès i el seu fill	espectadors, dones i etc, etc, etc.

3 ACTORS, 3 ACTRIUS

17 PERSONATGES

CYRANO és **Francesc Marginet**. És l'únic actor que fa només un personatge i no podria ser d'una altra manera, perquè és el protagonista absolut. Menys a les primeres escenes, sempre està parlant i parlant, i tot això que parla, en Francesc ho ha hagut de memoritzar. Tota una feinada.

ROSAURA, la pobra noia innocent, sembla un paper senzill i no ho és: ha d'enfrontar-se a tres homes diferents de tres maneres diferents, i és el personatge que té l'arc interpretatiu més complex. La interpreta **Laura Pau**, que també fa de cadet 2.

CRISTIÀ és el guapo que sap que, a més de ser guapo, no té massa neurones dedicades a la retòrica. En una guerra, és el primer a barallar-se, però les dones li fan por. Està interpretat per **Martí Atancé**, que també fa de presentador i de SOR MARGARIDA.

RAGUENEAU, a la nostra funció, és una pastissera interpretada per **Laia Alsina**. El seu paper és ser la consciència d'en Cyrano, la que es pot permetre dir-li les coses com són. També fa de presentadora i de cadet 3.

DE GUIXE és **Marc Domingo**, el qual, en aquesta funció, fa pràcticament de tot: de Montfleury, de Vescomte de Valvert, de Caputxí, de Ligniere, de cadet 1 i, com tots, de presentador. Es passa la meitat de l'obra canviant-se de roba.

LA DIDA, i un fotimer de papers més van a càrrec de **Maria Cirici**. Al primer acte ja ha de canviar-se tres cops. La veureu fent de Dida, de Cambrera, de senyora Enfadosa, de Sentinella i de Sor Marta.

LA MANIA DEL VERS

ESTILS DE VERS

CYRANO està escrit en vers **alexandrí francès**, que no és l'alexandrí espanyol; el primer consta de 12 sil·labes i el segon de catorze. Està rimat en forma aparellada, és a dir, els versos van rimant de forma consonant de dos en dos.

Òptic: «Per vós, no veure-hi més enllà del nas, ... **A**
deu ser com veure-ho tot, d'aquí, fins a Alcarràs.» **A**
Pràctic: «Això és com tenir un ganxo a la paret: **B**
tens sempre un lloc a mà per a penjar el barret». **B**
Curiós: «I... quan us puja la mosca al nas **C**
no serà només una, oi?, seran centenars» **C**

El vers alexandrí francès és de les formes mètriques menys difícils, ja que l'única obligació és rimar dos versos. És com fer un rodolí llarg. Aquesta mètrica alexandrina, Rostand la trenca dues vegades: la primera quan Cyrano i els seus cadets canten l'himne del seu regiment, que fa servir decasíl·labs.

Companys, és el nostre moment! No tingueu por! **A**
Tinc dos morts per venjar: un gran amic i l'amor! **A**
Som els cadets de la gascunya **B**
Homes valents fets per lluitar **C**
Ulls de vultor, peus de cigonya, ... **B**
cors de lleó, dents de senglar **C**

La segona excepció és un dels moments estrella de l'obra: el duel de Cyrano seguint el ritme d'una balada que va improvisant sobre la marxa i que acaba, tal com ha anunciat al principi, amb el seu contrincant ferit. En aquesta ocasió, fa servir versos de 8 o 9 síl·labes mètriques.

I ha arribat el final, senyor
Faig una finta, i tot seguit
paro, desvio, i sense perdó
al darrer vers, ja esteu ferit.

UN EXERCICI PER PRACTICAR UNA MICA

Si escriure una obra de teatre ja és de per si difícil, escriure-la en vers et complica molt la vida. Quines són les dificultats? Doncs principalment dues: trobar paraules que rimin i fer que els versos tinguin dotze síl·labes. Dues dificultats que tenen una solució ben fàcil.

Per trobar rimes us recomanem dues webs amb tantes paraules que el veritablement difícil serà escollir-ne una.

<https://www.abcparaules.com/search.php?i=&f=varis&ms=&mns=&m=&m-n=&fnl=5&fnl2=60&fa=0&tv=5&button=>

<https://rimador.cat>

Segona dificultat: en el vers català, les síl·labes es contenen fins a l'última síl·laba tònica; si no teniu pràctica és una mica complicat, però també tenim una web que ens soluciona la vida.

<https://www.softcatala.org/sillabes/>

Podeu escriure sobre qualsevol cosa, no cal pensar gaire; escriure sobre que anireu al teatre a veure el Cyrano, per exemple. Aquí teniu un petit exemple que hem fet en un parell de moments...

**Aquest dilluns anirem al Poliorama,
el teatre de les Rambles, a veure un drama
d'un homenot que té un nas gran, perdó, es diu gros.
Es veu que el text, diuen, és molt enginyós.**

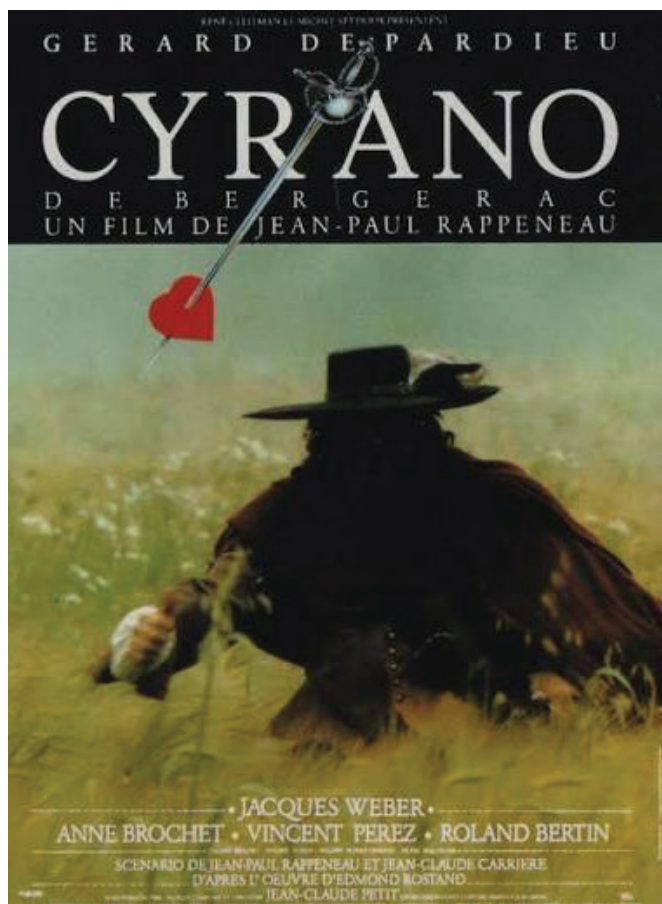
ABANS D'ANAR AL TEATRE

El primer que hauríeu de fer és llegir l'original. Això seria la bomba. Sí, ho sabem, és llarg i en vers, però és tan deliciós... Em sembla que no trobareu una edició catalana per internet, però tot és qüestió de posar-s'hi.

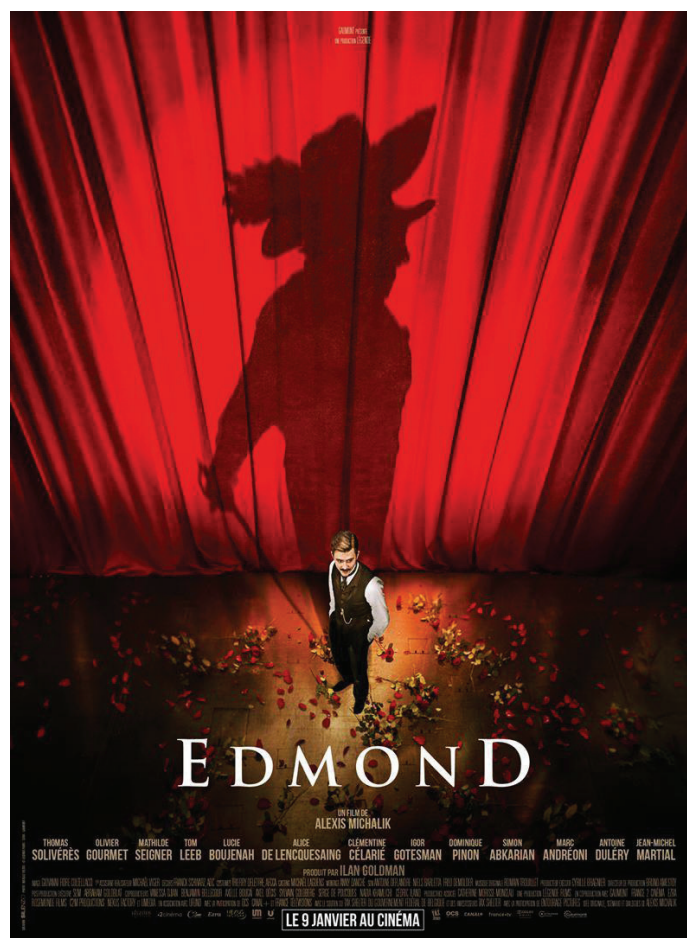
La segona opció és llegir-se la nostra versió. Això és més fàcil de trobar, perquè l'enllaç el teniu sota d'aquest paràgraf. I és molt més curta!!

<https://www.dropbox.com/scl/fi/q47cxfyb4vbogly6jxqjh/CYRANO-8-GUIA-DIDACTICA.pdf?rlkey=ikcltrblkeq8vb0okkhit6xhi&dl=0>

La tercera opció és la de veure la pel·lícula. No és fer trampa, perquè el text és el mateix. N'hi ha per triar. Nosaltres recomanàriem la de **GÉRARD DEPARDIEU**, que és sensacional i la podreu trobar en moltes plataformes. I, fent una miqueta de trampes, podeu veure la versió musical amb Peter Dinklage on el problema no és el nas, sinó l'alçada.

ENCARA MÉS RECOMANACIONS

I aquí teniu dues pel·lícules més que ens encanten. **ROXANNE** és una versió de Steve Martin, un absolut geni de l'humor. Està ambientada als vuitanta; els soldats s'han convertit en bombers i tot cau més del cantó de la comèdia que el de la violència i tragèdia. És un boníssim exemple de com es pot preservar una idea canviant-ho tot i, sobretot, és divertida i absolutament encisadora.

EDMOND, que aquí es va traduir com **CARTAS A ROXANNE**, és una fabulació sobre els problemes que va tenir Edmond Rostand per escriure la seva obra. És un guió molt intel·ligent perquè combina les dificultats pròpies de tot artista amb parts del text original. Si la veieu havent escoltat o llegit el Cyrano us farà gràcia reconèixer diàlegs del llibret. I del pòster què en dieu... espectacular, oi?

Si us agrada el **blanc i negre**, també podeu recuperar la impressionant versió de **José Ferrer**, que és una autèntica meravella, en anglès i també doblada.

LA QUARTA PARET

La quarta paret és una convenció del món de l'espectacle; és una paret invisible que separa l'escenari dels espectadors, de forma que els intèrprets actuen com si estiguessin sols amb els seus problemes, i el públic els mira tranquil·lament per un forat de la grandària de l'escenari.

TRENCAR LA QUARTA PARET és una altra convenció teatral. Passa quan un intèrpret mira directament al públic i comenta un pensament en veu alta. Això passa molt a les funcions antigues; al Cyrano ho podreu veure en més d'una ocasió.

TRENCAR DESCARADAMENT LA PARET és un estil de fer teatre on els intèrprets deixen d'actuar com a personatges per dirigir-se directament al públic. Normalment és per opinar de la funció o per donar informació complementària. Aquest joc deixa en evidència que tot és mentida i que estem fent teatre, o, com es diu al nostre món, "teiatru".

Al nostre CYRANO, cada principi d'acte trenquem descaradament la quarta paret per ubicar l'espectador en un nou espai. Això ens ajuda a resumir coses que hem retallat del text i estableix el to de complicitat irònica que volem que tingui l'obra.

L'OFICI MÉS ODIAT

Avui recuperarem aquest ofici gairebé perdut. Heu de fer una crítica de l'obra i de la gent que hi ha treballat. Si us ha agradat, intenteu contagiar les ganes d'anar-hi; si no us ha agradat, intenteu trobar-li les coses bones, el cantó positiu, que segur que hi és. Feu el que feu, no us deixeu portar pels vostres gustos personals; per descomptat, es poden fer crítiques negatives sense necessitat de ser desagradables.

- **Argument**, una breu sinopsi.
- **Tema**, quin tema vol tocar?
- **Interpretació**, valoració dels actors destacats
- **Adaptació**, diferències amb l'original
- **Disseny d'escenografia**, valorar si va a favor o en contra de l'obra.
- **Vestuari**, és l'adequat, va a favor? En contra?
- **Música**, acompanya, molesta, sobra, realça?

[illegible]

NO HI HA DUES ADAPTACIONS IGUALS

Cada adaptació és única, depèn de l'adaptador. Hi ha adaptacions que només canvien l'espai o l'època i n'hi ha d'altres, com en el nostre cas, que redueixen el text, cosa que implica prendre decisions difícils: què es talla?

Hi ha una teoria que diu que qualsevol text és susceptible de reduir-se a la meitat de forma infinita fins a quedar en res. És mitja broma, però té bastant de veritat i podeu fer la prova amb qualsevol text vostre que tingueu a mà.

Si us ve de gust aprendre a adaptar, aquí teniu algunes suggerències.

REDUCCIÓ DE PERSONATGES

Agafeu qualsevol escena del primer acte i intenteu reduir els personatges. Nosaltres ho hem fet amb sis intèrprets, però podeu jugar a fer-ho amb cinc o quatre. Si sou molt valents podeu arribar a fer-lo només amb un actor/actriu. Compte! Haureu de mantenir el mateix nombre de síl·labes!!

DISSENYA EL CARTELL

La imatge d'un espectacle ha de despertar l'interès. Si teniu una megaestrella a la companyia, ja ho teniu tot fet, però si no en teniu, us haureu de trencar el cap per trobar una imatge que realment cridi l'atenció de la gent. Endavant.

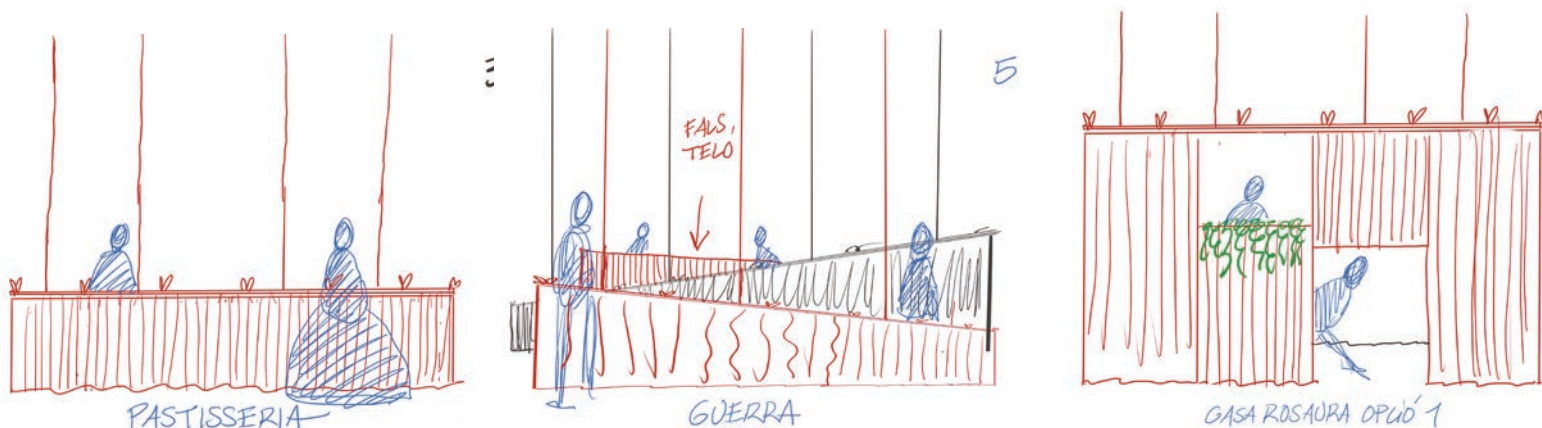
DISSENYA EL VESTUARI

El vestuari d'època és car; tret que hàgiu conservat roba dels vostres avantpassats (molt) llunyans, només hi ha dues opcions: llogar-lo o ser creatiu per fer que els vestits semblin antics. Hi ha una altra opció: canviar l'època en què està ambientada l'obra, com va fer el Steve Martin.

DISSENYA UN ESCENARI

El somni de tot productor és tenir una escenografia que sigui la bomba i que, a més, càpiga en una furgoneta petita. Nosaltres, seguint el joc teatral, ho hem solucionat amb telons, però es pot fer un Cyrano de mil maneres diferents. Se us ocorre una manera fàcil de fer les cinc localitzacions?

Penseu en els canvis d'escena!! Teniu dues opcions: o bé contractar molts tècnics d'escena, o bé idear alguna cosa que es pugui canviar ràpidament. Nosaltres ens hem inventat les presentacions per donar temps a fer els canvis de decorat a vista de públic.

EL TEMA DE L'OBRA

El tema central de Cyrano és el conflicte entre **l'aparença física i la bellesa interior**. Ningú està content del tot amb el seu cos, una fragilitat que aprofiten totes les empreses que es dediquen a fer-nos més atractius per fora.

Rostand resumeix el conflicte posant-li una nàpia a Cyrano, una muntanya al mig del cap, que fa que ell pensi que no podrà agradar mai a una dona.

No cal tenir una nàpia com una muntanya per sentir-se fora del grup. Un bon exemple és la pel·lícula que us hem recomanat on Peter Dinklage interpreta un Cyrano molt baixet. Aquest és un dels molts exemples que podem trobar per reinterpretar un Cyrano en l'actualitat.

Se t'acudeixen altres circumstàncies? No cal pensar massa, perquè se'n poden trobar per tot arreu.

Es podria fer un Cyrano femení?

Escriuiu propostes per fer altres tipus de Cyrano.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

PREGUNTES RESPOSTES

L'IMPORTANT ES FER-SE PREGUNTES

Una adaptació amb tants canvis planteja un seguit de preguntes. Per trobar les respostes, la solució més immediata és una relectura de l'original d'Edmond Rostand, que mai no és dolenta.

- Quins passatges hem retallat?
- Quins personatges hem eliminat?
- Se us acut alguna altra manera d'escenificar aquesta obra sense decorats?
- Hi ha personatges principals o, tal com està, és una obra coral?
- Quin personatge té molt més paper que a la versió original?
- Quins són els autors contemporanis d'Edmond Rostand?
- Què destacaríeu de la producció?
- De Guixe diu que és nebot d'un cardenal. Quin cardenal pot ser?
- Si un amic o amiga et demana que l'ajudis a fer cartes d'amor, ho faries?
- On és Arràs? Què va passar a la batalla?
- Què penses de la decisió de callar que pren Cyrano?
- Se t'acudeixen més maneres de parlar d'un nas gros amb rima?
- Com vendries aquesta obra en dues línies?
- Si haguessis de fer una substitució, de quin intèrpret seria?
- Rosaura acaba l'obra treballant de comptable, això és així?
- Et veus capaç de memoritzar i fer el duel d'espases?
- Montfleury fa un mutis. Què és un mutis?
- Cyrano, després de l'accident que el matarà, de qui rep la visita?
- Qui eren els soldats gascons?
- Realment cal fer-nos tantes preguntes?

SÍ!

Una premonició: fa uns vint anys el Paco Mir ja tenia al cap el **Cyrano**, tal com ho demostra aquest acudit aparegut a la revista teatral **BCNTEATRE**.

Per què cal veure el nostre **CYRANO** explicat amb motius del mateix **CYRANO**

PEDAGÒGIC, si creieu en els miracles
veniu amb l'escola a veure aquest espectacle,
perquè agradarà a tothom, hi ha de tot, ostatges
ultratges, llinatges, carruatges, missatges
formatges —perquè és un text francès— i xantatges.

ECONÒMIC, sis actors, disset personatges
disset vestits, cinc decorats, tres companyies
i a un preu que és per a totes les economies.

TEATRAL, mestres, no hi ha cap obra millor
per despertar, a l'art de Talia, l'amor.

PARITAT, sis actors, tres homes i tres dones.
No hi ha papers determinats, hi ha persones.

LUNAR, si el vostre alumnat viu sempre a la lluna
aquesta obra és, sens dubte, la més oportuna.

